

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 8P/52/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821205036
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Rudáš
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3821205036.7

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, obe zastúpené Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka: D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, zastúpená JUDr. Ing. Mikulášom Práznovským, CSc., advokátom so sídlom Nové Zámky, Bočná 26 a otec: G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., H. I. XXX/XX, v konaní o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, o návrhu matky na zrušenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh matky maloletých detí na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 05.01.2022 č. k. 8P/52/2021-65, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.04.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11.04.2022 č. k. 6CoP/19/2022-205 z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Dňa 15.05.2023 podala matka maloletých detí súdu podanie označené ako vyjadrenie a iné k správe ÚPSVaR zo dňa 02.05.2023, v ktorom okrem iného navrhla aj zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 05.01.2022 č. k. 8P/52/2021-65, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.04.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11.04.2022 č. k. 6CoP/19/2022-205. Návrh bol v podstate odôvodnený tým, že matka považuje správu úradu práce z 02.05.2023 za nekonkrétnu, neúplnú, nepodloženú dôkazmi a preto nepresvedčivú a nepreskúmateľnú. Poukázala najmä na skutočnosť, že maloleté deti žijú v domácnosti otca aj so starou matkou a dvoma dospelými mužmi (bratmi otca maloletých), čo považuje matka vzhľadom na vek maloletých za neprijateľné. Taktiež poukázala na nepriaznivú finančnú situáciu otca, ktorý má dlhy z gamblerstva a sú voči nemu vedené exekúcie, v dôsledku ktorých má zablokovaný účet. Ďalej poukázala na dlhodobú práceneschopnosť otca a spochybnila jeho schopnosť sa o maloleté deti osobne starať. Ďalej položila kolíznemu rozsiahly zoznam otázok, ktoré požaduje, aby úrad práce zodpovedal za účelom doplnenia jeho správy.

2. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

3. Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 05.01.2022 č. k. 8P/52/2021-65 neodkladným opatrením uložil matke povinnosť odovzdať maloleté deti A., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX dočasne do osobnej starostlivosti navrhovateľa G. B., nar. XX.XX.XXXX, a to do právoplatného skončenia trestného stíhania vedeného Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Prievidzi pod ČVS: ORP-623/1-VYS-PD-2021 (I. výrok). Súd zaviazal matku D. E., nar. XX.XX.XXXX prispievať na výživu maloletej A., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 30% zo sumy životného minima a na výživu maloletej C., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 30% zo sumy životného minima mesačne, na obidve maloleté deti vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám otca G. B., nar. XX.XX.XXXX do právoplatného skončenia trestného stíhania vedeného Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Prievidzi pod ČVS: ORP-623/1-VYS-PD-2021 (II. výrok). Súd začal konanie vo veci zverenia maloletých detí A., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca (III. výrok). Súd nariadil výkon neodkladného opatrenia (IV. výrok). Nariadenie neodkladného opatrenia súd odôvodnil tým, že voči matke maloletých detí a

jej partnerovi J. D. sa začalo trestné stíhanie vo veci podozrenia zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), j) Trestného zákona účinného od 01.01.2016 spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Okresný súd mal za to, že vzhľadom k uvedeným skutočnostiam bude v záujme maloletých detí, aby na čas do skončenia vyšetrovania v predmetnej trestnej veci boli dočasne zverené do starostlivosti navrhovateľa mimo domáceho prostredia, čo okrem iného môže dopomôcť k riadnemu vyšetrovaniu a spravodlivému rozhodnutiu a trestu. Súd tiež poukázal na základné právo maloletých detí na pokojné a harmonické rodinné prostredie a uviedol, že v prípade, ak rodičia nedokážu vytvoriť vhodné prostredie pre zdravý rast maloletých detí, keď maloleté deti sú hladné, na svoj vek nadmerne zaťažované domácimi prácami, nie je im poskytovaná primeraná zdravotná starostlivosť a sú vystavované obavám z ponižovania, vyhrážania a zastrasovania, je dôvodné, aby maloleté deti boli zverené dočasne otcovi, kedy maloleté deti budú vyňaté z nevhodného prostredia v domácnosti matky a jej partnera.

4. Krajský súd v Trenčíne na základe odvolania matky voči predmetnému neodkladnému opatreniu uznesením zo dňa 11.04.2022 č. k. 6CoP/19/2022-205 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II. zmenil tak, že nariadil neodkladné opatrenie v tomto znení: Matka je povinná odovzdať maloleté deti A. nar. XX.XX.XXXX a C. nar. XX.XX.XXXX dočasne do osobnej starostlivosti otca, a to do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 8P/52/2021 o zverenie maloletých detí A. a C. do osobnej starostlivosti otca. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej A. minimálnym výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne a na výživu maloletej C. minimálnym výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom 10.01.2022. Vo výroku III. napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Vo výroku IV. napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil. V odôvodnení odvolací súd uviedol, že v predmetnej veci bolo aj podľa názoru odvolacieho súdu osvedčené, že je potrebné v záujme maloletých detí dočasne upraviť pomery a zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti otca. Dôvodnosť neodkladného opatrenia nevychádzala len z podozrení vyplývajúcich z trestného stíhania, ale táto bola osvedčená aj správami, z ktorých vychádzal aj súd prvej inštancie, najmä zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 04.01.2022, ako aj z podnetu Poradenského centra Nádej na prešetrenie pomerov zo dňa 12.10.2021 a zo správy vypracovanej Spoločnosťou priateľov z detských domovov Úsmev ako dar zo dňa 14.12.2021. Z týchto listinných dôkazov podľa názoru odvolacieho súdu vyplývalo, a to najmä z pozorovaného správania maloletých detí, že v živote maloletých detí nastali určité negatívne zmeny majúce nepriaznivý vplyv na ich psychický vývoj.

5. Okresný súd Prievidza uznesením č.k. 8P/52/2021-316 zo dňa 20.06.2022 návrh matky maloletých detí na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 05.01.2022 č.k. 8P/52/2021-65, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.04.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11.04.2022 č. k. 6CoP/19/2022-205 zamietol. Uvedené uznesenie nadobudlo v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6CoP/52/2022 - 348 zo dňa 11.01.2023 právoplatnosť dňa 26.01.2023.

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 02.05.2023 vyplýva, že Bytové pomery na strane otca sa nezmenili. Naďalej býva spolu s maloletými deťmi v štvorizbovom byte, ktorý je vo vlastníctve starej matky maloletých, ktorá žije s nimi v domácnosti a so starostlivosťou o maloleté deti otcovi aktívne pomáha. S rodinou žijú aj dvaja pľnoletí bratia otca K. a K.. Na nákladoch spojených s chodom domácnosti sa otec maloletých primerane finančne podieľa. Otec sa vyjadril, že rodina je finančne stabilizovaná. Ďalej uviedol, že z dôvodu pracovného úrazu je naďalej práceneschopný a lekársku kontrolu má plánovanú v termíne 26.04.2023. S deťmi nemá výchovné problémy a starostlivosť o deti zvláda. Dodal, že skutočnosť, že je práceneschopný, nemá vplyv na zabezpečenie starostlivosti o deti. Ošetrujúcou detskou lekárkou maloletých detí je MUDr. Krajčí a podľa vyjadrenia otca sú obe zdravé. Naďalej navštevujú Základnú školu v D. a ich vzdelávacie výsledky sú dobré. V škole chodia aj na výtvarný a hudobný krúžok. Otec maloletých detí tiež uviedol, že obe dcéry nie sú s matkou aktuálne v kontakte. Vyjadril sa, že deťom nebráni, aby s matkou telefonovali, alebo sa s ňou osobne stretávali, ale deti sa na matku spontánne nepýtajú. V súvislosti s prebiehajúcim konaním sa otec vyjadril, že naďalej trvá na svojom návrhu a podľa jeho názoru je v záujme detí, aby zostali v jeho starostlivosti. Dodal, že bližšie sa vyjadrí na súdnom pojednávaní. Uviedol, že maloleté deti sú oboznámené o prebiehajúcim súdnom konaní a zložitú situáciu v rodine vnímajú. Pohovor s maloletými deťmi bol naposledy vykonaný dňa 25.04.2023, kedy bol opakovane zisťovaný aj ich aktuálny názor vo veci zverenia. Pohovor bol vykonaný bez prítomnosti tretích osôb. Maloletá C. bola v čase pohovoru v škole v prírode, v L. F., avšak telefonický rozhovor s maloletou bol vykonaný so súhlasom otca. Maloletá počas

pohovoru odpovedala pokojne, ale s ostychom. Vyjadrovala sa jednoslovnou. Uviedla, že sa má dobre. V súvislosti s konaním na otázku, ako by si to predstavovala uviedla :„neviem“..... Vo veci stretávania s matkou a vo vzťahu k jej partnerovi J. D. sa maloletá opätovne vyjadrila, že„neviem“..... Triedna učiteľka maloletej počas rozhovoru uviedla, že s maloletou C. v kolektíve detí nie sú žiadne problémy, dieťa je tichšej povahy a správanie má bezproblémové. Maloletá A. počas pohovoru pôsobila pokojne a bezprostredne. Vyjadrovala sa spontánne. Maloletá bola opakovane primerane veku a rozumovej vyspelosti oboznámená z dôsledkom súdneho rozhodnutia. Maloletá uviedla, že sa má dobre. Vo veci zabezpečenia starostlivosti sa maloletá vyjadrila :.....„chcem zostať v starostlivosti otca a s mamou sa chcem pravidelne stretávať“....., Z vyjadrení maloletej vyplynulo, že má záujem sa stretávať aj s bratom M.. Dodala, že by bola radšej, keby počas stretávania s mamou nebol prítomný J.. Na otázku, či by prítomnosť partnera matky tolerovala, maloletá A. uviedla :„áno“ dodala, „cítla by som sa lepšie, keby počas stretávania s mamou J. prítomný nebol.“ Dňa 19.04.2023 počas pohovoru na úrade matka maloletých detí uviedla, že bytové pomery rodiny sa nezmenili. Naďalej spolu so svojim partnerom pánom J. D. a ich spoločným synom M. obývajú trojizbový rodinný dom so samostatnou kuchyňou a sociálnym príslušenstvom. Rodinný dom je v osobnom vlastníctve matky maloletých detí. Obaja rodičia maloletého sú zamestnaní ako pracovníci bezpečnostnej služby. Podľa vyjadrenia matky, je finančná situácia rodiny stabilizovaná. Matka ďalej uviedla, že maloletý M. naďalej absolvuje predškolské vzdelávanie v Súkromnej materskej škole, pričom individuálne vzdelávanie maloletého prebieha distančnou formou. Dňa 18.04.2023 podľa vyjadrenia matky maloletý M. absolvoval zápis do prvého ročníka Základnej školy v N. K.. Zápis prebehol bez problémov a maloletý bude od septembra 2023 navštevovať uvedenú základnú školu. Matka maloletých detí uviedla, že so svojimi deťmi A. a C. nebola v žiadnom kontakte od mesiaca december 2022. Od uvedeného obdobia otca maloletých opakovane žiadala o telefonický kontakt s deťmi, aj o umožnenie a sprostredkovanie osobného stretnutia s deťmi. Dodala, že otec maloletých jej svojim konaním znemožňuje stretávať sa s deťmi. V súvislosti s prebiehajúcim konaním sa matka maloletých vyjadrila, že s návrhom otca nesúhlasí. Dodala, že bližšie sa vyjadrí na súdnom pojednávaní. Dňa 17.03.2023 bolo úradu doručené Uznesenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prievidzi ČVS:ORP-535/1-VYS-PD-2022 zo dňa 13.03.2023, ktorým vyšetrovateľ postupuje konanie Okresnému úradu Prievidza, Odboru všeobecnej vnútornej správy, pretože vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom. Maloleté deti majú v domácnosti otca, ako aj u matky vytvorené podmienky pre uspokojovanie svojich každodenných potrieb. Situáciu v rodine aj naďalej ovplyvňujú narušené vzťahy medzi rodičmi. Z vyjadrení rodičov vyplýva, že vzájomne nekomunikujú a ich názory vo veci zabezpečovania starostlivosti o ich spoločné deti sa naďalej rozchádzajú. Maloletá A. opakovane vyjadruje svoje pranie zostať v starostlivosti otca. Maloletá C. sa počas predchádzajúcich pohovorov vyjadrovala, že chce zostať v starostlivosti otca, avšak aktuálne sa vo veci zabezpečenie starostlivosti nevedela vyjadriť.

7. Dňa 02.06.2023 bolo súdu z Krajskej prokuratúry Trenčín doručené oznámenie, že vyšetrovací spis ČVS:ORP-535/1-VYS-PD-2022 bol dňa 16.05.2023 zaslaný späť na okresnú prokuratúru Prievidza s pokynom na vydanie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia J. D. pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 209 odsek 1 písmeno a), písmeno b), odsek 3 písmeno b), písmeno j) Trestného zákona.

8. Súd po preskúmaní celého rozsiahleho spisového materiálu dospel k záveru, že v danom prípade v súčasnosti naďalej nie sú splnené podmienky pre zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia.

9. Súd sa pri nariaďovaní neodkladného opatrenia riadil predovšetkým najlepším záujmom maloletých detí, ktorých základným právom je pokojné a harmonické rodinné prostredie. V danom prípade mal okresný súd ako aj krajský súd osvedčené, že v rodine matky maloletých nastali negatívne situácie, ktoré mali nepriaznivý vplyv na psychický vývoj maloletých.

10. Súd sa otázkou, či v danom prípade nie je potrebné nariadené neodkladné opatrenia zrušiť už zaoberal v uznesení č.k. 8P/52/2021-316 zo dňa 20.06.2022. Súd mal preukázané zo správ kolízneho opatrovníka, že o maloleté deti A. a C. je v domácnosti otca riadne postarané, deti sa opakovane vyjadrili, že chcú zostať v starostlivosti otca. Kolízny opatrovník zistil, že domácnosť otca maloletým poskytuje zdravé prostredie pre ich telesný a duševný vývin. Toto uznesenie bolo na základe matkou podaného odvolania Krajským súdom v Trenčíne potvrdené, a to uznesením č.k. 6CoP/52/2022 - 348 zo dňa 11.01.2023. Okresný súd odkazuje matku na odôvodnenia týchto rozhodnutí.

11. Od vydania uznesenia č.k. 8P/52/2021-316 zo dňa 20.06.2022 sa pomery maloletých detí výraznejšie nezmenili. Maloleté žijú naďalej v domácnosti otca, ktoré je pre deti podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyhovujúcim prostredím. Dôvodom na zrušenie neodkladného opatrenia nie je skutočnosť, že v domácnosti spolu s maloletými a otcom žijú ďalšie dospelé osoby, ktoré sú s maloletými v príbuzenskom vzťahu (stará matka, ujovia maloletých). Zo správy kolízneho opatrovníka nevyplýva,

že by toto súžitie bolo vnímané zo strany maloletých ako problematické alebo ich nejakým spôsobom obmedzovalo. Súd je toho názoru, že budovanie pozitívnych citových väzieb aj s príslušníkmi širšej rodiny je maloleté prospešnou skúsenosťou. Rovnako v konaní nebolo doposiaľ osvedčené, že by dlhšia práceneschopnosť otca bránila otcovi v starostlivosti o maloleté deti. A. a C. sú už vo veku, keď nepotrebujú intenzívnu 24- hodinovú starostlivosť, ktorá by bola zmarená tým, že otec bol po istú dobu upútaný na lôžko a v súčasnosti potrebuje barle, zvlášť za situácie, keď sa v domácnosti nachádzajú ďalšie tri dospelé osoby, ktoré s výchovou maloletých pomáhajú. Pokiaľ matka poukazuje na prípadnú nepriaznivú finančnú situáciu otca, táto nie je dôvodom na odobratie detí zo starostlivosti rodiča, pokiaľ rodič stále dokáže uspokojiť základné materiálne potreby detí. Zo správy kolízneho opatrovníka nevyplýva, že by potreby maloletých detí neboli v domácnosti otca uspokojené, prípadne, že by maloleté trpeli nedostatkom potravy, oblečenia alebo iných základných materiálnych potrieb.

12. Zo správy kolízneho opatrovníka naďalej vyplýva, že pre maloleté deti je v súčasnosti problematické prípadné stretávanie s druhom ich matky J. D.. Za súčasnej situácie súd preto naďalej nepovažoval za vhodné neodkladné opatrenie zrušiť, čím by došlo k návratu maloletých do domácnosti matky, ktorú obýva so svojim druhom J. D.. Zo správy Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 01.06.2023 vyplýva, že vyšetrovací spis ČVS:ORP-535/1-VYS-PD-2022 bol dňa 16.05.2023 zaslaný späť na Okresnú prokuratúru Prievidza s pokynom na vydanie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia J. D. pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 209 odsek 1 písmeno a), písmeno b), odsek 3 písmeno b), písmeno j) Trestného zákona. Súd je toho názoru, že by nebolo vhodné poslať v súčasnosti maloleté deti A. a C. do prostredia, v ktorom je druh matky vyšetrovaný pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby.

13. Z uvedených dôvodov nebolo preukázané a ani osvedčené, že by zanikli dôvody, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie. Súd návrh matky na zrušenie neodkladného opatrenia považoval ako to bolo vyššie opísané za súčasnej situácie za nedôvodný, ktorý nie je v súlade s najlepšimi záujmami maloletých detí, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a návrh matky zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia. Odvolanie sa podáva písomne v troch rovnopisoch na Okresnom súde Prievidza (proti rozhodnutiu ktorého smeruje § 357 písm. d) CSP) a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.